

**JADWIGA NIEDOMAGAŁA
AGNIESZKA RZEŃCA**

Uniwersytet Łódzki

**KIERUNEK *GOSPODARKA PRZESTRZENNA*
NA WYDZIALE EKONOMICZNO-SOCJOLOGICZNYM
UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO
(DYDAKTYKA – STUDENCI – BADANIA)**

Abstract: Spatial Economy on the Faculty of the Economics and Sociology in the University of Lodz. The description contains the characteristics of full-time and part-time studies in direction of “Spatial Economy”, on the Faculty of the Economics and Sociology in the University of Lodz. It presents the main information concerning these courses, such like: average yearly number of candidates, number of students and alumnis, the prognosis of changes in subjects taught, the activity of Student’s Scientific Association “Spatium”, presentation of scholars taking part in didactic process and the scope of research activity.

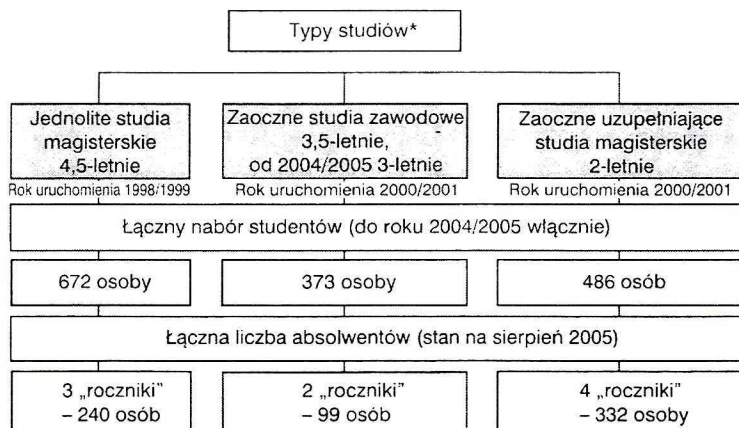
In this presentation, the sens of taking into consideration the specificity of part-time studies while establishing “teaching standards” was emphasized. Hence, the sens of changes in the Ordinance of the Minister of National Education and Sport, related to this matter (13th of June, 2003), was also investigated.

1. Kierunek *gospodarka przestrzenna* został uruchomiony na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ od roku akademickiego 1998/1999 na studiach stacjonarnych, a w roku 2000/2001 także na studiach zaocznych (zarówno licencjackich, jak i uzupełniających magisterskich) – ryc. 1.

Liczba przyjmowanych corocznie studentów kształtowała się różnie w różnych latach i wynosiła:

- a) studia stacjonarne 80-118 osób;
- b) studia zaoczne licencjackie 70-87 osób;
- c) studia zaoczne magisterskie 87-113 osób.

O dużym zainteresowaniu tym kierunkiem świadczy to, że corocznie liczba zgłoszeń przekraczała, zatwierdzone przez Senat UŁ, limity przyjęć (na studiach stacjonarnych około 3-5 razy, ryc. 2). W ostatnich latach limit przyjęć na I rok studiów stacjonarnych i zaocznych magisterskich wynosił po 100 osób, a zaocznych i licencjackich 60 osób.

Ryc. 1. Kierunek *gospodarka przestrzenna* na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego – nabór, absolwenci.

* Typy studiów od 2005/2006 – studia stacjonarne jednolite magisterskie, studia niestacjonarne I stopnia zaoczne, studia niestacjonarne II stopnia zaoczne.

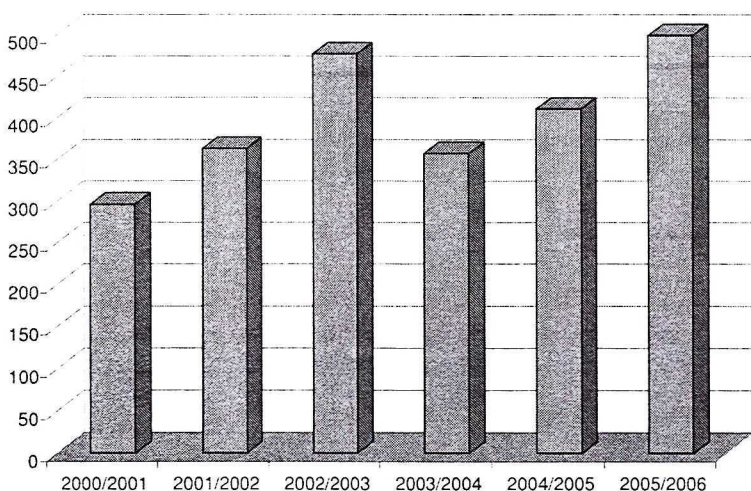
Łączna liczba studentów, którzy podjęli studia na omawianym kierunku na poziomie magisterskim, w całym okresie jego funkcjonowania wyniosła ok. 1366 osób – ryc. 1

Warto zwrócić uwagę na wysoki odsetek kończących studia na poziomie magisterskim. Podana na ryc. 1 liczba absolwentów nie uwzględnia wszystkich tegorocznych magistrantów (tylko stan w październiku 2005 r.). Na studiach stacjonarnych zdarzają się przypadki (zwłaszcza w ostatnich 2 latach) przedłużania studiów w związku z odbywanymi stażami zagranicznymi i chęcią udokumentowania studiów 5-letnich a nie 4,5-letnich (problem nostryfikacji dyplomów magisterskich w krajach UE)¹.

Niestety dość spory „odsiew” dotyczy zaocznych studiów licencjackich. Główne przyczyny to (naszym zdaniem) podejmowanie studiów przez mężczyzn po to, aby uniknąć służby wojskowej, niemożność pogodzenia pracy zawodowej z nauką (nierzadko praca nawet w sobotę i niedzielę), zbyt optymistyczna ocena własnych możliwości i poziomu trudności studiów.

Od początku istnienia kierunku programy nauczania, w zależności od toku studiów, ulegały różnym zmianom. Jeśli chodzi o studia stacjonarne, to od początku ich istnienia realizowany jest podobny program studiów (por. zał. 1); w zakresie przedmiotów kierunkowych nie był zmieniany. Pewne korekty tego programu zostały wymuszone „oszczędnościowymi” uchwałami Senatu UŁ i Rady

¹ Od roku akademickiego 2005/2006 obowiązuje już 5-letni program studiów.

Ryc. 2. Liczba kandydatów na studia stacjonarne na kierunku *gospodarka przestrzenna* w Uniwersytecie Łódzkim w latach 2000-2005.

Wydziału, które dotyczyły także innych kierunków (m.in. zmniejszenie liczby godzin przeznaczonych na nauczanie języków obcych i wf.).

W programach nauczania na studiach zaocznych zmian było więcej. Najnowszy program jest realizowany od roku 2004/2005 i uwzględnia wymogi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 13.06.2003 r., a więc standardy obowiązujące na studiach dziennych w wymiarze 100%. Sądzymy jednak, że wspomniane Rozporządzenie powinno być zmienione tak, aby standardy dla studiów zaocznych uwzględniały ich specyfikę². Należałoby ponownie rozważyć m.in. następujące sprawy:

- czy wymóg realizowania na studiach zaocznych (ewentualnie także wieczorowych) wszystkich przedmiotów ujętych w standardach dla dziennych jest słuszny (czy ma to dotyczyć np. także wf.);
- uznając za słuszny wymóg, aby liczba godzin na studiach zaocznych nie była mniejsza niż 60% sumy godzin na dziennych, uważamy że powinno to dotyczyć także przedmiotów ujętych w standardach (realizując w 100% standardy na zaocznych nie można zbudować programów o porównywalnej strukturze na różnych typach studiów);

² Szersze krytyczne uwagi dotyczące tego Rozporządzenia oraz wskazanie na celowość korekty tych standardów dla studiów zaocznych przedstawiono już wcześniej, na konferencji w Olsztynie w 2004 r.; J. Niedomagala., *Uwagi do programów dydaktycznych kierunku gospodarka przestrzenna na uczelniach i wydziałach ekonomicznych*, [w:] T. Laguna, *Ekonomiczne aspekty gospodarki przestrzennej*, t. I. Ekonomia i Środowisko, Białystok, 2004.

- obowiązek poznania przez studenta całego zakresu treści programowych przedmiotów ujętych w standardach (por. zał. 1 do uchwały Nr 120/2004 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego) nie powinien być – naszym zdaniem – utożsamiany z tą samą liczbą odbytych zajęć dydaktycznych; studia zaoczne zakładają przecież większy wkład pracy własnej studenta na podstawie literatury i innych materiałów dydaktycznych;
- ustalając standardy dla studiów zaocznych nie można zapominać o tym, że są to w większości studenci pracujący zawodowo i że liczba sobót i niedziel w kalendarzu dydaktycznym każdej uczelni jest ograniczona; przy bardzo dużym obciążeniu godzinami dydaktycznymi każdego dnia zjazd, efektywność zajęć będzie niska.

Wracając do realizowanego obecnie programu nauczania na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ informujemy, że studenci studiów stacjonarnych mają możliwość wyboru spośród 4 specjalności (każda 420 godzin) niejako „przypisanych” do kierunku *gospodarka przestrzenna*, tj.:

- 1) Zarządzanie miastem i regionem,
- 2) Zarządzanie w administracji publicznej,
- 3) Strategie rozwoju zasobów ludzkich w regionie,
- 4) Modelowanie i prognozowanie regionalne.

Mogą także wybrać zamiast wyżej wymienionych specjalności tzw. międzykierunkową (m.in. Inwestycje i nieruchomości).

Dość często zdarza się, że studenci tego kierunku wybierają i zaliczają dodatkowo inną specjalność, jako drugą realizowaną na Wydziale (nie wymaganą ich programem studiów).

Wymienione wyżej specjalności stanowią także ofertę dla zaocznych studiów licencjackich (choć w znacznie mniejszym wymiarze godzin). Ze względu na mniejszą łączną liczbę studiujących zwykle uruchamiane są w tym przypadku 2 lub 3 specjalności.

Program zaocznych uzupełniających studiów magisterskich nie zawiera specjalności lecz wykłady do wyboru.

2. Inicjatorami powołania kierunku *gospodarka przestrzenna* na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ były głównie następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Zakład Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska,
- 2) Zakład Gospodarki Komunalnej (od 2000 r. Katedra Gospodarki Samorządu Terytorialnego),
- 3) Katedra Polityki Ekonomicznej,
- 4) Katedra Ekonometrii Przestrzennej.

Współpraca Katedr i Zakładów w realizacji badań regionalnych i procesu dydaktycznego na omawianym kierunku, wciąż rosnąca liczba studentów i obowiązków dydaktycznych uzasadniały decyzję o powołaniu, w grudniu 2004 r., Instytutu Gospodarki Przestrzennej (dyrektorem jest dr hab. A. Jewtuchowicz prof. nadzw. UŁ), w skład którego weszły trzy pierwsze ww. jednostki oraz Katedra Inwestycji i Nieruchomości. Katedra Ekonometrii Przestrzennej (formalnie poza Instytutem) jest dalej ściśle związana z tym kierunkiem (obsługa głównie przedmiotów ilościowo-narzędziowych, „własna” specjalność, seminaRIA licencjackie i magisterskie).

Obecny stan kadrowy Instytutu to: 6 profesorów (w tym 3 tytułarnych), 24 doktorów, 1 magister (asystent) oraz 14 doktorantów. Wśród tej kadry są nie tylko ekonomiści (także absolwenci socjologii, geografii, biologii).

W proces dydaktyczny, realizowany na kierunku, są angażowani również inni pracownicy naszego Wydziału (m.in. specjaliści z zakresu mikro i makro-ekonomii, finansów publicznych, informatyki oraz inne osoby prowadzące różne wykłady do wyboru), a także Wydziału Prawa i Administracji UŁ. Zajęcia z zakresu historii architektury, urbanistyki i rysunku planistycznego prowadzą pracownicy Wydziału Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej.

Programy nauczania na kierunku *gospodarka przestrzenna* oraz „obsada” kadrowa uwzględniają odpowiednio jego interdyscyplinarność. Wiele uwagi poświęca się nie tylko teorii, ale i praktyce gospodarczej. Zajęcia i praktyki terenowe (na studiach zaocznych od roku akademickiego 2005/2006) stwarzają możliwość poznawania i oceny faktycznych rozwiązań oraz planów z zakresu m.in. urbanistyki, ochrony środowiska, warunków rozwoju konkretnych gmin, itp. Studenci mają kontakt z konkretną przestrzenią i z konkretnymi jej gospodarzami. Są to istotne czynniki, decydujące o atrakcyjności tych studiów (takie są też opinie studentów).

3. Studenci studiów stacjonarnych kierunku *gospodarka przestrzenna* są grupą dość zintegrowaną, aktywną społecznie i naukowo, wyróżniają się tą aktywnością nie tylko na Wydziale ale także poza nim.

W 2000 r. z inicjatywy studentów oraz pracowników naukowych Zakładu Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska rozpoczęło działalność Studenckie Koło Naukowe „SPATIUM”. Od początku istnienia działalność tego Koła Naukowego koncentruje się na rozszerzaniu i pogłębianiu wiedzy z zakresu szeroko pojętej gospodarki przestrzennej, a w szczególności zagospodarowania i kształtowania przestrzeni, problemów rozwoju lokalnego i regionalnego, ochrony środowiska, nowoczesnych technik zarządzania miastem i regionem, rewitalizacji oraz integracji z Unią Europejską. Członkowie Koła realizują własne tematy badawcze dotyczące m.in. problemów rozwoju byłych

miast wojewódzkich regionu łódzkiego i powiatów województwa łódzkiego, ochrony środowiska, wizerunku Łodzi w oczach studentów.

Efekty swoich prac naukowo-badawczych studenci prezentują na organizowanej corocznie przez Koło „Spatium” konferencji kół naukowych pod wspólnym tytułem *Rozwój miast i regionów w procesie integracji europejskiej*. W spotkaniach tych biorą udział studenci i młodzi pracownicy naukowcy z różnych ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy (m.in. z Politechniki Lwowskiej, Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie).

Członkowie Koła prezentują również swoje zainteresowania badawcze na licznych konferencjach poza Uniwersytetem Łódzkim, zarówno w kraju (udział w 7 konferencjach), jak i za granicą, biorą udział w konkursach i projektach, gdzie odnoszą znaczne sukcesy.

Do ważniejszych osiągnięć Koła Naukowego „Spatium” należą także:

- zajęcie przez członków Koła pierwszego miejsca w zorganizowanym przez Urząd Miasta Łodzi konkursie pt. „Promocja Łodzi”, czerwiec 2001;
- publikacja kilkunastu tekstów naukowych w zeszytach pokonferencyjnych³;
- regularna redakcja gazetki studenckiej „Kwartal”;
- przygotowanie i bieżąca aktualizacja strony internetowej www.spatium.uni.lodz.pl;
- udział w organizacji Światowego Dnia GIS (Geograficzny System Informacji o Przestrzeni), listopad 2002;
- wystawa prac wykonanych na zajęciach z projektowania urbanistycznego, maj 2005.

Dotychczasowa działalność Koła świadczy o różnorodnych, często interdyscyplinarnych zainteresowaniach badawczych jego członków⁴, sprawności organizacyjnej oraz zaangażowaniu w życie naukowe i organizacyjne łódzkiej społeczności akademickiej

4. Główne kierunki badań prowadzonych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ, związanych z *gospodarką przestrzenną*⁵:

- 1) ekonomiczne i socjologiczne problemy rozwoju miast i systemów osadniczych (w tym m.in. systemowe ujęcie miast, ich rozwój i znaczenie w syste-

³ *Rozwój miast i regionów w procesie integracji europejskiej*, A. Nowakowska (red.), Zakład Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska UŁ, Łódź 2002; *Rozwój miast i regionów w procesie integracji europejskiej*, Z. Głuszczyk, A. Nowakowska (red.), Zakład Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska UŁ, Łódź 2004; *Innowacyjność oknem na świat*, M. Czernielewska-Rutkowska, E. Karasiński (red.), Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2004.

⁴ Koło Naukowe „Spatium” zrzesza ok. 20 studentów (stały udział), a również liczna grupa współpracuje.

⁵ A. Jewtuchowicz: *Region w łódzkich naukach ekonomicznych*, [w:] *Mistrzowie i szkoły łódzkiej ekonomii i socjologii*, Wyd. UŁ, Łódź 2005

- mie osadniczym, zarządzanie terenami miejskimi, zmiany systemów osadniczych i czynniki je warunkujące);
- 2) ekonomika regionalna (w tym m.in. rozwój regionów, polityka regionalna, mechanizmy rozwoju terytorialnego, wpływ globalizacji, metropolizacji i integracji europejskiej na rozwój regionów, polskie miasta i regiony w przestrzeni europejskiej, regionalne procesy restrukturyzacyjne, rozwój i przestrzenna organizacja lokalnych systemów produkcyjnych, rozwój i znaczenie środowisk innowacyjnych, kapitał zagraniczny w Polsce a przekształcenia społeczno-gospodarcze miast i regionów, strategie rozwoju lokalnego i regionalnego);
 - 3) organizacyjne, ekonomiczne i finansowe aspekty funkcjonowania samorządów terytorialnych (m.in. studia historyczno-porównawcze, ocena aktualnych uwarunkowań funkcjonowania samorządów w Polsce i pożądane kierunki zmian);
 - 4) zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka gruntami i ekonomika nieruchomości (w tym m.in. teoria i czynniki lokalizacji, metodologia i znaczenie planowania przestrzennego, gospodarka gruntami, wycena i zarządzanie nieruchomościami, inwestowanie w nieruchomości, instytucjonalizacja rynku nieruchomości, system zamówień publicznych);
 - 5) zatrudnienie i rynek pracy (w tym m.in. funkcjonowanie regionalnych i lokalnych rynków pracy z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych, integracji międzynarodowej oraz czynników, określających mobilność zasobów pracy i nierównowagę na rynku pracy);
 - 6) problemy rozwoju infrastruktury (transportowej, ekologicznej) oraz ekonomika i ochrona środowiska (m.in. stan i sposoby użytkowania środowiska, ekologiczne progi rozwoju, gospodarka na obszarach chronionych, środowisko a planowanie ekonomiczne i przestrzenne).

Wyniki realizowanych badań, opublikowane w formie wielu artykułów i opracowań książkowych (często jako prace zbiorowe), są wykorzystywane jako pomoce dydaktyczne, zwłaszcza w ramach specjalności⁶.

5. Jaka będzie przyszłość kierunku *gospodarka przestrzenna* na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ?

⁶ W Zakładzie Ekonomiki Regionalnej i Ochrony Środowiska jest obecnie przygotowywana publikacja pod roboczym tytułem *Wybrane zagadnienia gospodarki przestrzennej*, mająca stanowić pomoc dydaktyczną dla studentów kierunku *gospodarka przestrzenna*. Nie będzie to klasyczny podręcznik, gdyż w jednej publikacji nie da się wyłożyć wielu różnych i bardzo obszernych treści choćby przedmiotów kierunkowych. Literatura do wielu przedmiotów kierunkowych jest bardzo bogata (np. z geografii gospodarczej, ochrony środowiska, samorządów terytorialnych).

Względy kadrowe, doświadczenie dydaktyczne oraz zakres tematyki badawczej (na co starano się zwrócić uwagę w powyższym opracowaniu) pozwalają – jak sądzimy – na optymizm. Planujemy kontynuować zarówno studia stacjonarne, jak i zaoczne (licencjackie i magisterskie).

Podjęliśmy wstępne prace nad przygotowaniem nowych programów dla 2-stopniowych studiów stacjonarnych. Logiczność, odpowiednia struktura przedmiotowa tych programów będzie w dużym stopniu zależeć od narzuconych standardów programowych, od tego czy te standardy pozostawiają odpowiednio dużą szansę uwzględnienia specyfiki studiów ekonomicznych.

Kierunek: GOSPODARKA PRZESTRZENNA

STUDIA STACJONARNE JEDNOLITE MAGISTERSKIE rok akademicki 2005/2006 r.

Czas trwania studiów: 10 semestrów

Załącznik 1

PLAN STUDIÓW DZIENNYCH

Lp.	Nazwa przedmiotu	Egzamin obowiązkowy po semestrze	Godziny zajęć:					I rok		II rok		III rok		IV rok		V rok	
								1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.	7 sem.	8 sem.	9 sem.	10 sem.
			razem	w tym:					15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.
				wykłady	konwersatorium	seminaria	ćwiczenia	laboratoria	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady
1.	Język obcy	4	240				240										
2.	Wykład w j. obcym**	z	30	30					4	4	4	4	2				
3.	Sociologia	1	30	30				2									
4.	Historia gospodarcza	1	30	30				2									
5.	Demografia	z	30	30					2								
6.	Wychowanie fizyczne	z	90				90		2	2	2						
7.	Mikroekonomia	2	75	45	30			1	1	2	1						
8.	Makroekonomia	4	75	45	30						1	1	2	1			
9.	Matematyka	1	60	30			30	2	2								
10.	Statystyka	3	60	30			30				2	2					
11.	Ekonometria	4	60	30			30				2	2					
12.	Geografia gospodarcza	2	60	30	30				2	2							
13.	Podstawy informatyki	z	90	30			30	30	2	4							
14.	Podstawy rachunkowości	4	60	30			30				2	2					
15.	Teorie organizacji i zarządzania	3	45	45							3						
16.	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	8	30	30											2		
17.	Prawo	z	30	30				2									
18.	Prawne podstawy gospodarki przestrzennej a ochrona środowiska	2	30	30					2								
19.	Historia architektury i urbanistyki	3	45	45					1	2							
20.	Gospodarka a środowisko przyrodnicze	5	45	15	30								1	2			

Lp.	Nazwa przedmiotu	Egzamin obowiązkowy po semestrze	Godziny zajęć:						I rok		II rok		III rok		IV rok		V rok	
			razem	w tym:					1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.	7 sem.	8 sem.	9 sem.	10 sem.
				wykłady	konwersatorium	seminaria	ćwiczenia	laboratoria	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.
									wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia
21.	Planowanie infrastruktury technicznej	6	60	30	30													
22.	Teorie gospodarki przestrzennej	3	30	30							2							
23.	Ekonomika miast i regionów	5	60	60								2	2					
24.	Planowanie przestrzenne	7	90	60	30									2	2	2		
25.	Projektowanie urbanistyczne	z	90	30	60					2	2	2						
26.	Polityka gospodarcza i społeczna	5	60	30	30								2	2				
27.	Finanse publiczne	6	60	60									2	2				
28.	Służby publiczne	z	30	30											2			
29.	Samorząd terytorialny	5	60	60							2	2						
30.	Prognozowanie i symulacja procesów gospodarczych	7	45	15			30									1	2	
31.	Ekonometria przestrzenna	z	60	30			30							2	2			
32.	Spoleczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzeni	z	30		30												2	
33.	Rysunek planistyczny z zastosowaniem komputera	z	60					60						2	2			
34.	Ćwiczenia terenowe	z	160				160								80		80	
35.	Seminarium magisterskie*	z	135			135									2	2	2	1
36.	Przedmioty specjalnościowe***	E, z	420										60					
RAZEM			2665	1020	300	135*	700	90	9	9	11	13	12	11	10	11	6	8
									18	24	23	21	17	16	11	6	2	1
Liczba egzaminów (poza specjalnością)			23						6		8		6		3			

Ponadto studentów obowiązuje: szkolenie biblioteczne – 2 godz.; szkolenie BHP i ppoż. – 8 godz.; praktyka po semestrze 8 – 4 tygodnie
Zatwierdzono decyzją Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UT.

Kierunek : GOSPODARKA PRZESTRZENNA STUDIA STACJONARNE JEDNOLITE MAGISTERSKIE DZIENNE
 rok akademicki 2006/2007
 Czas trwania studiów: 10 semestrów

Załącznik 2

Lp.	Nazwa przedmiotu	Egzamin obowiązkowy	Godziny zajęć:						I rok		II rok		III rok		IV rok		V rok	
									1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.	7 sem.	8 sem.	9 sem.	10 sem.
			razem	w tym:					15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.
				wykłady	konwersatorium	seminaria	ćwiczenia	lektorat	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia
1.	Język obcy	4	240					240	4	4	4	4						
2.	Wykłady w języku obcym	z	30	30									2					
3.	Socjologia	1	30	30				2										
4.	Historia gospodarcza	1	30	30				2										
5.	Demografia	z	30	30						2								
6.	Wychowanie fizyczne	z	90			90			2	2	2							
7.	Mikroekonomia	2	75	45	30				1	1	2	1						
8.	Makroekonomia	4	75	45	30						1	1	2	1				
9.	Matematyka	1	60	30		30		2	2									
10.	Statystyka	3	60	30		30					2	2						
11.	Ekonometria	4	60	30		30						2	2					
12.	Geografia gospodarcza	2	60	30	30					2	2							
13.	Podstawy informatyki	z	90	30		60				2	4							
14.	Podstawy rachunkowości	4	60	30		30						2	2					
15.	Teorie organizacji i zarządzania	3	45	45							3							
16.	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	8	30	30												2		
17.	Prawo	z	30	30				2										
18.	Prawne podstawy gospodarki przestrzennej a ochrona środowiska	2	30	30						2								
19.	Historia architektury i urbanistyki	3	45	45						1	2							
20.	Gospodarka a środowisko przyrodnicze	5	45	15	30									1	2			

Lp.	Nazwa przedmiotu	Egzamin obowiązkowy po semestrze	Godziny zajęć:						I rok		II rok		III rok		IV rok		V rok	
									1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.	7 sem.	8 sem.	9 sem.	10 sem.
			w tym:						15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.	15 tyg.
			razem	wykłady	konwersatorium	seminaria	ćwiczenia	lektorat	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia	wykłady	ćwiczenia
21.	Planowanie infrastruktury technicznej	6	60	30	30									2	2			
22.	Teorie gospodarki przestrzennej	3	30	30							2							
23.	Ekonomika miast i regionów	5	60	60								2	2					
24.	Planowanie przestrzenne	7	90	60	30									2	2	2		
25.	Projektowanie urbanistyczne	z	90	30	60					2	2	2						
26.	Polityka gospodarcza i społeczna	5	60	30	30								2	2				
27.	Finanse publiczne	6	60	60									2	2				
28.	Służby publiczne	z	30	30											2			
29.	Samorząd terytorialny	5	60	60							2	2						
30.	Prognozowanie i symulacja procesów gospodarczych		45	15			30									1	2	
31.	Ekonometria przestrzeni	z	60	30			30							2	2			
32.	Spoleczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej	z	30		30													2
33.	Rysunek planistyczny z zastosowaniem komputera	z	60				60							2	2			
34.	Ćwiczenia terenowe	z	160				160								80		80	
35.	Seminarium magisterskie	z	120			120									2	2	2	1
36.	Przedmioty specjalnościowe	E, z	420	270			150							60	60	90	120	90
RAZEM			2650	1290	300	120	700	240	9	9	11	13	12	11	10	11	11	6
									18	24	23	21	17	16	11	4	1	3
Liczba egzaminów (poza specjalnością)		23							6		8		6		3			

Ponadto studentów obowiązują: szkolenie biblioteczne – 2 godz.; szkolenie BHP i ppoż. – 8 godz.; praktyka po semestrze 8 – 4 tygodnie.
Zatwierdzono uchwałą Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ na posiedzeniu 16 stycznia 2006 r.